

Justyna Sikora

Sprawozdanie z obrad I Sekcji
Pedagogów VII Międzynarodowej
Konferencji Naukowej w
Krakowskiej Szkole Wyższej im.
Andrzeja Frycza-Modrzewskiego pt.
Pedagogia i pedagogika: wybrane
kwestie ponadczasowe i aktualne.
Kraków, 28–29 maja 2007 r.

Nauczyciel i Szkoła 3-4 (36-37), 307-311

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Justyna SIKORA

Sprawozdanie z obrad I Sekcji Pedagogów VII Międzynarodowej Konferencji Naukowej w Krakowskiej Szkole Wyższej im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego pt. Pedagogia i pedagogika: wybrane kwestie ponadczasowe i aktualne. Kraków, 28–29 maja 2007 r.

W ponowoczesnym i wygodnym kampusie Krakowskiej Szkoły Wyższej im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego odbyła się VII Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Państwo, gospodarka, społeczeństwo”. Obrady w poszczególnych sekcjach (Prawo i Administracja, Politologia i Komunikacja Społeczna, Stosunki Międzynarodowe, Zarządzanie i Marketing, Nauki o Rodzinie, Socjologia, Pedagogika oraz Architektura i Sztuki Piękne) poprzedziło uroczyste otwarcie najpierw całej konferencji przez JM Rektora KSW – prof. dr hab. Jerzego Malca, a potem autorskie wystąpienie merytoryczne inauguracyjne obrady.

Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje fakt, iż w dopiero i aż siedmioletniej historii konferencji organizowanych w tej uczelni po raz pierwszy zainicjowano obrady sekcji pedagogów. Skupione zostały one wokół nadrzędnej problematyki „Pedagogika i pedagogia: wybrane kwestie ponadczasowe i aktualne”. Obrady sekcji zaś podzielone zostały na pięć tur – trzy z nich odbyły się w pierwszym dniu konferencji, dwie w kolejnym; w sumie zaplanowano 29 referatów. Poniżej przedstawiona zostanie tematyka kolejnych wystąpień oraz nieco bliższe ilustracje podejmowanej problematyki w postaci krótkiego omówienia wybranych referatów.

Wprowadzenie do całości obrad Sekcji Pedagogiki wygłosiła prof. zw. dr hab. Krystyna Duraj-Nowakowa, która po serdecznym i bardzo uroczystym powitaniu zgromadzonych gości omówiła krótko **swoistość rodowodu pedagogiki i pedagogii w terminologii naukowej i działalności edukacyjnej**.

Nawiązaniem do propagowanego przez prof. K. Duraj-Nowakową systemowego ujmowania rzeczywistości było wystąpienie prof. zw. dr hab. Andrzeja Szyszko-Bohusza, zwolennika paradygmatu holistycznego, który

wygłosił referat o **pedagogii i pedagogice wobec zagrożeń oraz wyzwań cywilizacji naukowo-technicznej**.

W dalszej części obrad prof. K. Duraj-Nowakowa zwięźle przedstawiła **źródła i tendencje przemian pedagogiki i pedagogii** skupiając się na: 1) analizie paradygmatów jako starych i nowszych kontekstów pedagogiki i konsytuacji pedagogii oraz 2) charakterystyce stałości i zmienności jako wyzwań współczesnej i przyszłej pedagogiki i pedagogii. Uogólniając swoje rozważania, autorka zwróciła uwagę na perspektywy i szanse zmian pedagogiki i pedagogii na tle tradycji.

Kolejnym głosem w tej części obrad było historyczne ujęcie problematyki **edukacyjnych przesłanek osiągnięć gospodarczych i kulturalnych społeczeństwa polskiego Pomorza Nadwiślańskiego w okresie niewoli narodowej** autorstwa prof. dr. hab. Romualda Grzybowskiego.

Wystąpieniem zamykającym obrady tej tury był referat dr. Jana Kłosowskiego nt. **stylów spędzania czasu wolnego przez młodzież akademicką (na przykładzie studentów filozofii Uniwersytetu Łódzkiego)**. Badany problem autor usytuował w ramach antropologii kulturowej, psychologii rozwoju człowieka, pedagogiki szkoły wyższej, a szczególnie socjologii i pedagogiki czasu wolnego. Przedstawione studium nie zostało jednak ograniczone jedynie do rozważań teoretycznych w kategoriach wymienionych nauk, ale poparte zostało tzw. dokumentacją empiryczną w postaci wyników badań ankietowych. Nad całością obrad tej tury czuwała dr Alina Górniok-Naglik jako przewodnicząca.

Obrady drugiej części, którym przewodniczyła prof. Krystyna Duraj-Nowakowa, rozpoczęło wystąpienie dr Joanny Torowskiej nt. **wychowania obywatelskiego w szkołach w Europie (próba charakterystyki i aktualność idei)**.

Następnie dr Lidia Burzyńska-Wentland omówiła kwestię **ewaluacji podstaw prawnych i organizacyjnych szkolnictwa dla mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce**.

Problem teje **ewaluacji**, tym razem **w kontekście komunikacji nauczyciel – uczeń** poruszyła kolejna prelegentka, dr Krystyna Ciekot. Autorka zaprezentowała m.in. wyniki badań empirycznych dotyczące wybranych aspektów komunikowania się (rodzajów interakcji oraz wykorzystania interpersonalnej przestrzeni i odległości) nauczyciela z uczącymi się w trakcie zajęć dydaktycznych.

Z kolei dr Alina Górniok-Naglik, omawiając **edukację kulturalną jako podstawę kwalifikacji systemu uznawanych i odczuwanych przez młodzież wartości**, wskazała na potrzebę twórczej obecności człowieka w kulturze symbolicznej, a przede wszystkim na wzmożony udział młodzieży w procesie współkreowania świata.

Obrady tej części zakończyła dr Małgorzata Kaliszewska szkicem w ujęciu systemowym nt. **kompetencji pisarskich studentów pedagogiki**. We wstępnej części swojego wystąpienia autorka omówiła specyfikę ujęcia sys-

temowego w dydaktyce, następnie zasygnalizowała następujące zagadnienia szczegółowe: 1) przygotowanie przyszłych studentów pedagogiki do zadań pisarskich, 2) braki programowe w zakresie pisarstwa na studiach pedagogicznych oraz 3) sprawne i poprawne pisanie jako umiejętność zawodową pedagoga. Kończąc swój referat, autorka zwróciła uwagę na potrzeby i możliwości optymalizacji umiejętności pisarskich w dalszym kształceniu oraz samokształceniu pedagogów, a także wysunęła kilka postulatów w tym zakresie wobec dydaktyki akademickiej.

Moderatorem ostatniej części obrad w pierwszym dniu konferencji był prof. zw. dr hab. Andrzej Szyszko-Bohusz. Rozpoczęło je wystąpienie nt. **strategii pracy z tekstem stosowanych przez uczniów w szkole** wygłoszone przez dr Marię Kliś.

Kolejny referat przygotowany został przez dr Barbarę Klasieńską, również jak kilku jej przedmówców, zwoleńniczkę systemowego ujmowania rzeczywistości. Rozważania teoretyczne nt. **modernizowania programów studiów wyższych (szkice z dydaktyki systemologicznej)** autorka wzbogaciła egzemplifikacją teorii systemów w konstruowaniu programów studiów wyższych na przykładzie programu przedmiotu „Poradnictwo pedagogiczne”.

Tendencja scalania zjawisk w dzisiejszym świecie stała się ideą przewodnią także kolejnego wystąpienia prof. AP dr. hab. Józefa Sowy, który omówił **integracyjny kontekst wychowania i nauczania we współczesnej szkole**.

Z kolei dr Ewa Wysocka uwagę słuchaczy skupiła wokół **obszarów zaniedbań, wyznaczników i propozycji modelowych rozwiązań diagnostyki pedagogicznej**.

Natomiast **ideom społecznego konstruktywizmu w diagnostyce sytuacji zagrażających bezpieczeństwu uczniów w szkole** poświęcił swoje wystąpienie dr Janusz Ziarko.

Ostatnie dwa referaty w pierwszym dniu obrad skoncentrowane były wokół wybranych zagadnień funkcjonowania środowiska rodzinnego. Pierwszym z nich był referat dr Anety Rogalskiej-Marasińskiej pt. **Świat zglobalizowany a życie rodzinne – wyzwania dla edukacji XXI wieku**, a drugim **Szkoły rodzenia jako przykład pedagogizacji rodziców** wygłoszony przez mgr Annę Pabiańczyk.

Drugi dzień obrad, w którym aktywny udział brała autorka niniejszego sprawozdania, rozpoczął się prezentacją multimedialną dr Joanny Aksman nt. **znaczenia pedagogii we współczesnym kształceniu nauczycieli edukacji medialnej**. Jako uzasadnienie wysuniętej tezy autorka przedstawiła wyniki badań własnych wykorzystania problemów telewizyjnych o sztuce dla dzieci w procesie wychowania estetycznego.

Kolejne dwa głosy poświęcone były problematyce twórczości. Znalazły się wśród nich wystąpienia dr Alicji Komorowskiej-Zielony o **edukacji o twórczości, dla twórczości i przez twórczość jako szansie na zmianę**

polskiej szkoły oraz mgr Zofii Okraj o **stymulowaniu twórczego myślenia studentów jako aktualnym wyzwaniu dla nauczycieli akademickich**, w którym autorka bliżej zaprezentowała następujące zagadnienia: 1) pedagogiczne i społeczne implikacje dla imperatywu twórczej edukacji, 2) rozwijanie twórczego myślenia studentów jako ważny cel edukacji w szkole wyższej, a także 3) istotę i uwarunkowania stymulowania twórczego myślenia studentów.

Z problematyką **przekazu wiedzy a jej poszukiwaniem** słuchacze mogli się zapoznać dzięki prezentacji multimedialnej przygotowanej przez kolejnego prelegenta dr. Ryszarda Wrońskiego.

Tendencjom do całościowego ujmowania wolności we współczesnej pedagogice i pedagogii poświęcone zostało ostatnie wystąpienie w tej turze. Autorka referatu nt. **całościowego spojrzenia na wolność jako wartość dla uczniów szkoły średniej**, mgr Mariola Brzoza, w oparciu o przeprowadzone badania empiryczne omówiła wolność jako wartość pozytywną „do” i negatywną „od”, obszary realizacji wolności jako wartości w szkole średniej oraz uwarunkowania poczucia wolności uczniów. Jako moderator nad całością obrad w tej części czuwała prof. Krystyna Duraj-Nowakowa, dbając o sprzyjającą atmosferę prac, a w szczególności o początkujących referentów, wśród nich jednej debiutantki.

W swoim wystąpieniu dr P. Kowolik stwierdził, że proces kształcenia odnosi się do trzech rodzajów aktywności człowieka: intelektualnej, emocjonalnej i praktycznej. Zdefiniował pojęcie wiedzy oraz dokonał podziału wyróżniając wiedzę: profesjonalną, organizacyjną i marketingową. Postawił zebranych przed problemem: Jaką postawę przyjąć wobec zmian, które przyjąć za swoje? Wyodrębnił etapy kierowania zmianą, do których zaliczył: przygotowanie, implementację, efektywność. W procesie kierowania zmianą można wymienić kilka typowych źródeł oporu wobec zmian, np. poczucie zagrożenia, niepewność, brak wspólnego systemu wartości, szybkie wprowadzenie zmian itp.

Kolejnym elementem w polskiej szkole początku XXI wieku jest jakość. Realizacja celów jakości powinna być sprawdzona w czterech wymiarach, które tworzą główne kryteria i wskaźniki jakości. Na poparcie tych rozważań teoretycznych zaprezentował wyniki sondażu diagnostycznego przeprowadzonego wśród dyrektorów szkół województwa śląskiego w 2007 roku.

Sesji ostatniej, V grupy przewodniczyła dr Aneta Rogalska-Marasińska.

Pierwszy referat w tej części z zakresu edukacji zdrowotnej wygłosiła dr Anna Gawel. Analizując problem **zdrowia dzieci i młodzieży** w szerokim kontekście, zarówno teoretycznym, jak i empirycznym, autorka sformułowała **wyzwania dla praktyki edukacyjnej** w tym zakresie.

Referat na bazie sondażu przeprowadzonego wśród studentów Krakowskiej Szkoły Wyższej o **refleksjach nad rolą nauczyciela i wychowawcy**

i oczekiwaniach podopiecznych (studentów) przedstawiła prof. KSW dr hab. Halina Wantuła.

Kolejne wystąpienie pt. **Implication of model-based learning into the higher education contex: The case of the College of Management, Trade and Marketing in Bulgaria** poświęcone interdyscyplinarnemu modelowi uczenia się w szkole wyższej zostało przygotowane przez gości z Bułgarii – prof. Deiana Doykova oraz Vanię Slantchevą.

Obrady sekcji pedagogicznej zakończyła swoim referatem pt. **Uwarunkowania regionalne a rozwój szkolnictwa zawodowego na Pomorzu Środkowym w latach 1945–1989 (na przykładzie szkół zawodowych w Lęborku)** dr Elżbieta Gorloff. Całość obrad sekcji pedagogów podsumowała przewodnicząca prof. Krystyna Duraj-Nowakowa, dziękując wszystkim prelegentom i słuchaczom za aktywny udział w konferencji, staranne opracowanie treści i formy referatów.

I Sekcja Pedagogów z racji bogatego, interdyscyplinarnego programu naukowego oraz wysokiej jakości organizacji obrad i spotkań towarzyszących zapewne stanie się początkiem nowej tradycji integrującej środowisko pedagogiczne. Było to bowiem spotkanie, podczas którego poruszano nie tylko problemy i zjawiska już zbadane i opisane, ale odkrywano nowe obszary badawcze, inspirując nie tylko do refleksji nad współczesną rzeczywistością edukacyjną, ale także do podejmowania kolejnych poszukiwań i dociekań badawczych w celu optymalizacji funkcjonowania aktualnego systemu oświatowego. Poruszane problemy, ich zakres i różnorodność były z pewnością ważkim potwierdzeniem potrzeby zorganizowania obrad takiej sekcji.